

Dünyanın yeni 7 möcüzəsi etirazla qarşılandı

İsveçrənin New 7 Wonders qeyri-kommersiya təşkilatı dünyanın yeni yeddi möcüzəsini seçmişdir. Portuqaliyada ümumdünya şəbəkəsində ikinci səsvermənin nəticəsi elan edilmişdir. Dünyanın yeni möcüzələrini 200 tarixi yer arasından seçmişlər. 200 il əvvəl tərtib edilmiş ilkin siyahıdan yalnız Misir ehramları "dünyanın mötəbər möcüzəsi" statusunu qazanmışdır. "Dünya möcüzələrinin" seçilməsi internet vasitəsilə həyata keçirilmişdir. İstənilən adam öz səsini onun xoşuna gələn möcüzəyə verə bilərdi. Səsvermədə artıq 100 milyon nəfərdən çox adam iştirak etmişdir. Nəticədə:

Böyük Çin səddi,

Tac-Mahal (Aqra, Hindistan),

Kolizey (Roma, İtaliya),

Qayalarda çapılmış Petra şəhəri (İordaniya),

İsa Məsihanın heykəli (Rio-de-Janeru, Braziliya),

Maçu-Pikçu

(And dağlarındakı qədim ink şəhəri, Peru),

Çiçen-İsa (qədim mayya şəhəri, Meksika)

qalib gəlmişdir. Uduzanlar arasında

Kreml və Qızıl meydanın memarlıq ansamblı (Moskva),

Eyfel qülləsi (Paris),

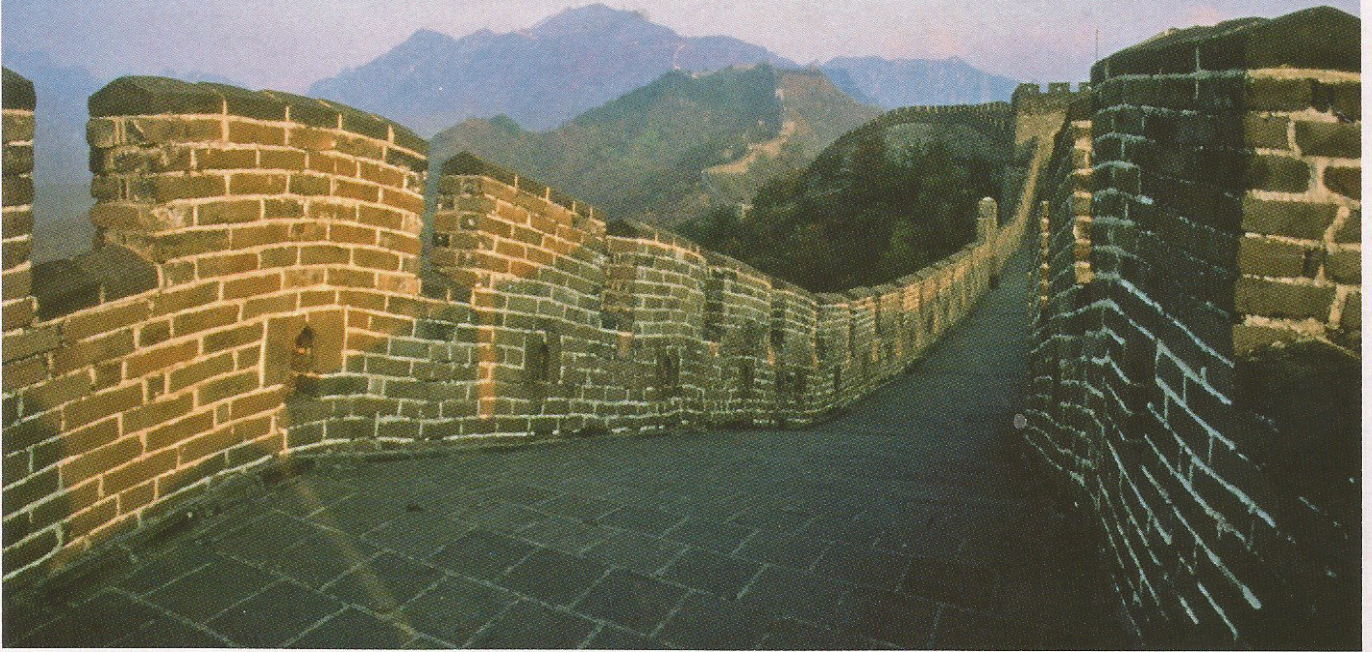
Stoynhenc (İngiltərə),

Sidney Opera Teatrı (Avstraliya),

Azadlıq abidəsi (ABŞ) olmuşdur.

Bu siyahı dünyanın müxtəlif ölkələrində etirazla qarşılanıb. Rusiya siyahıda Qızıl Meydan və Vasili Blajenni kilsəsinin; Türkiyə - Aya Sofiya məbədi və Topqarı sarayının; Almaniya Bavariyadakı qəsrlərlə qalaların, Tayland Ankqor-Vat məbədlərinin; Yunanıstan Akropolun; İspaniya Barselonadakı "Saqrada Familia" kilsəsinin və s. yer almamasını ədalətsizlik adlandırdı.

BÖYÜK ÇİN SƏDDİ

Böyük Çin Səddi vaxtilə Çini moğol hücumlarından qorumaq üçün inşa edilmişdir. Çinlilər bu səddə “Vanlı Çançen” deyirlər. Çin səddi insan əli ilə düzəldilmiş yeganə tikilidir ki, kosmosdan görünür. Səddin uzunluğu beş min kilometrəndən artıqdır, eni isə altı metrdir. Bu nəhəng qurğunun əsas materialı dağ süxurları və torpaqdır. Ona kərpicdən üzlük çəkilib.

Müəyyən məsafələrdə dördkənc keşikçi qüllələri qurulub. Bir sıra tarixçilər hesab edirlər ki, səddin tikintisinə yeni eradan əvvəl III əsrdə, 220-ci ildə Çin imperatoru Çin Şi-Xuandinin əmri ilə başlamışlar. Çinlilər şimal qonşuları türklərin basqınlarından qorunacaqlarını zənn edirdilər. Sonralar bu müdafiə xəttinin tikintisi yüz illərlə davam etdirilərək, on min «li» uzadılmışdır. (1 li təqribən 576 m.-dir). Bəzi tədqiqatçılar isə bu qənaətə gəliblər ki, XV-XVI yüzillikdə qurulmuş Çin səddinin heç bir möhkəmlik sistemi yoxdur. Ona görə də mühafizə məqsədi daşımır. Onların fikrincə, Çin səddi özündə böyük sirlər saxlayır.

Səddin tikilişi haqqında bir çox rəvayət var. Deyirlər ki, gənc bənnə bu səddi tikməyə başlayanda Ay üzlü Mın Sz Yan adlı qızı sevir. Gözəllər gözəli sayılan bu qızla məhəbbət macarasından xəbər tutan rəqiblər cavanı şərhləyirlər. İmperatora çatdırırlar ki, o, sənin əmrindən çıxıb, ürəklə işləmir. Oğlanı edam edirlər. Yazıq qız o qədər ağlayır ki, göz yaşından səddin tikilmiş bir hissəsi uçur. Sonradan nə qədər edirlər, sökülmüş hissənin bərpası mümkün olmur.

Rəvayət rəvayət yerində, ancaq böyük Çin səddində, doğrudan da, sirt gizlənilir. Ən azı ona görə ki, Böyük süd yolu adlanan kəhkəşan istiqamətində tikilib. Sarı dənizin, Lyodun körfəzinin sahillərindən başlayıb Çinin şimal sərhədləri boyunca uzanır və Qobi səhralarından keçir.

Əslində, Çin imperatorluğunun əsasını qoyan və Çini ən güclü dövlət kimi formalaşdıran imperator Çin Şi-Xuandi bu nəhəng divarı öz dövlətini şimalda yaşayan köçəri xalqların (o zaman

Çinin şimalında qədim türklər yaşayırdılar) qəfil hücumlarından qorumaq üçün çəkirdiyi inkaredilməz faktdır. Həmin səddin bir tarixi əhəmiyyəti də ondan ibarət idi ki, o, dağınq və tayfa halında yaşayan Çin xalqının milli birliyinin əsasını qoymuşdur və bu dağınq xalqlar, əl-ələ verərək dünyanın ən uzun və ən nəhəng daş divarını tikmişlər.

Səddin tikintisi ayrı-ayrı hissələrə bölünmüşdü və hər hissəni vahid plan əsasında bir tayfanın, qəbilənin əhalisi tikirdi. İmperator Çin-Şi-Xuandi tikintiyə ümumi rəhbərliyi qoşun böyüyü Men-Tyana tapşırırmışdı. Men-Tyan isə tikintini vaxtında, yəni on il müddətində tikib başa çatdırmaq üçün 350 min əsgəri və yüz minlərlə mülki adamı işə cəlb etmişdi. Mülki adamların içərisində şəhərli ustalar, əkinçi kəndlilər və on minlərlə həbsxana məhkumları vardı.

İmperator istəyirdi ki, onun tikdirdiyi nəhəng daş divarı heç bir qüvvə yıxa və ondan aşağı bilməsin. Səddin birinci hissəsinin uzunluğu 2450 kilometr olmalı idi.

Keçilməz dağlardan, dərin dərələrdən, susuz səhralardan keçən bu tikinti çox çətin şəraitdə aparılırdı. Tikintiyə inşaat materialları əllə daşınırdı və buna da yüz minlərlə insan əməyi sərf edilirdi.

Men-Tyan əvvəlcə səddin hər 100 metrliyində ucaldılan gözetçi qüllələrinin tikintisindən başladı. Bu cür qüllələrin sayı isə 25 mindən çox idi. Hər birinin hündürlüyü 12 metrə çatan qüllələr tamamlandıqdan sonra onların arasında hündürlüyü 7,5 metrə, bəzi yerlərdə isə 10 metrə çatan və qalınlığı 5,5 - 6,5 m. olan daş divarlar tikilirdi.

Səddin bayır tərəfi yad torpaqlar adlanırdı. Buna baxmayaraq, ölkənin mühafizəsini yaxşı təşkil etmək naminə həmin yad torpaqlarda da 15 mindən çox gözetçi qüllələri tikilmişdi. Qüllələrdəki gözetçilər gündüzlər tüstü ilə, gecələr isə tonqal qalamaqla düşmənin gəldiyini xəbər verirdilər.

Deyildiyi kimi, başlanğıcda 2450 kilometr olan səddin tikintisi

cəmi on ilə (yeni eradan əvvəl 230-cu ildə) başa çatdırıldı. Bu şərəfə imperator Çin-Şi-Xuandi Men-Tyanı böyük mükafatlarla təltif elədi. Amma, imperator bilmədi ki, bu nəhəng səddi tikib qurtarana qədər qarda, şaxtada, səhralarda aclıqdan, susuzluqdan, soyuqdan və ağır əməkdən ildə 400 mindən çox işçi həlak olmuşdu. Məhz buna görə də həmin dövrdən Çində belə bir xalq misalı yaranıb. “*Hər kərpicin sayı qədər insan udan bu divarlar dünyanın ən uzun qəbiristanlığıdır*”. Bu deyimdə böyük həqiqət vardı. Çünki ölənlər Men-Tyanın əmri ilə qala divarlarına hörülürdü.

Sədd tikiləndən sonra onun mühafizəsi çox ciddi qorunurdu. Belə ki, bir neçə qülləni qoruyacaq 145 nəfərlik hərbi qarnizon həm səddi, həm də səddin iç divarları boyu tikilmiş ambarları mühafizə edirdi. Səddin üstü çox geniş və enli idi. Divarların üstü ilə dörd piyada əsgər və ya üç atlı yan-yana gedə bilirdi. Divarların üstünə qalxmaq üçün iç tərəfdən çoxlu pilləkənlər qurulmuş və yağış-qar suyunu kənara atmaq məqsədilə daş novlar qoyulmuşdu.

Sonrakı bir neçə əsrdə Böyük Çin səddi daha 2000 kilometr uzadılaraq dünyanın ən böyük, ən uzun səddinə çevrilmişdir. Lakin o, *yeni eranın VI əsrindən başlayaraq güdrətli türk imperiyalarının güclü ordularının önünü saxlaya bilməmiş və öz keçilməz, aşılmaz müdafiə*

funksiyasını itirmişdir. Orta əsrlər tarixindən məlumdur ki, qədim türk imperatorları Bilgə Xaqan, Məta, Çingizxan Böyük Çin səddini aşaraq ölkənin içərilərinə yerləşdilər.

Min sülalə imperatorluğu dövründə (XV-XVI əsrlər) Böyük Çin səddi yenidən bərpa edilərək bir daha Çin xalqını vahid məqsəd - Çin dövlətini yadellilərdən qorumaq uğrunda birləşdirdi. Elə o dövrdən də Böyük Çin səddi öz müasir görkəmini qoruyub saxladı.

Hazırda bu nadir və qeyri-adi tikinti qədim dünya insanlarının əli ilə tikilmiş ən böyük möcüzələrdən biri olmaqla, Şərq aləminin nadir tarixi-memarlıq və maddi-mədəniyyət abidələrinin ən qiymətli incisi hesab edilir.

Hər il Çinin şərqindən qərbinədək 4450 kilometrlik bir məsafədə uzanan Böyük Çin səddinin tamaşasına dünyanın müxtəlif iqlimlərdən milyonlarla turist gəlir. Bu qurğu nazik bir xətt kimi Çinin sərhədləri boyu uzandıqca uzanır.

Bəli, Böyük Çin səddi ölkənin ən böyük və ən möhtəşəm sənət abidəsi iki min ildir ki, Çinin simvoluna çevrilərək yaşayır və bundan sonra da min illərlə yaşayaraq gələcək nəsilləri əzəməti və qeyri adiliyi ilə heyrətdə qoyacaqdır. ►

MƏHƏBBƏTİN ƏN BÖYÜK ABİDƏSİ

TAC-MAHAL

(Aqra, Hindistan)

Tac-Mahal (XVII əsr) türbəsi müsəlman mədəniyyətinin ən mükəmməl nümunələrindən biridir. Hindistandakı Türk İmperiyasının Teymuroğulları xanədanının (əsasını 1526-cı ildə Babur şah qoymuş, ardıcıl olaraq 332 il davam etmiş və 1858-ci ildə dağılmışdır) V hökmdarı Şah Cahan «şah-ı cahan» (Dünyanın şahı - 1593-1666) tərəfindən Jumna (Yamuna) çayının sahilində, Aqra (dövlətin paytaxtı) şəhərində inşa edilmişdir.

Qeyri-adi görünüşlü bu memarlıq əsəri dünyada eşq üçün yaradılan ən nəhəng və ən gözəl abidə sayılır. Şah Cahanın ürəkdən sevdiyi xanımı Ərcümənd Banu (Mümtaz Banu Bəyim) uşaq doğarkən ölür. Xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədilə Ər Arvadının məzarı üzərində sirlərlə dolu abidə ucaldır. Şərqi qüdrətli hökmdarı məhəbbətinin tükənməzliyini dünyaya bildirir və həyatının 22 ilini türbənin ucaldılmasına həsr edir.

Binanın inşası üçün şah Təbrizdən və İstanbuldan məşhur sənətkarlar çağırır. Memarlar - Məhəmməd İsa Əfəndi və Məhəmməd İsmayıl Əfəndi mahir usta Sinanın yetirmələri idilər. Qübbələrdəki nəqşi yazıların müəllifi isə Xəttat Sərdar Əfəndi idi. Abidənin bünövrəsi 1630-cu ildə qoyulur, tikinti işləri 22 il sonra, 1652/53-cü ildə başa çatır.

Tac-Mahalın inşasında, əsasən, parlaq, incə, mavi damarları olan ağ mərmərdən istifadə edilib. Hündürlüyü 82 m. çatan qübbənin memarı İsmayıl Əfəndi sanki böyük aşıq Şah Cahanın ruhunu daşlara qatmışdı. Tikintidə hər gün çoxlu sayda usta və 20 min işçi çalışırdı. Türbədəki işlər 1643-cü ildə başa çatmış, ətrafındakı digər tikililər isə 1649-cu ildə tamamlanmışdır. Memarlıq kompleksinin ümumi həcmi 305 x 580 m. ölçüsündədir.

İndi də Tac-Mahalın qübbəsinin altında möcüzəli bir aləm yaşanır, onun parıltısı lap uzaqdan göz qamaşdırır. Türbənin yanında ağ mərmərdən ucaldılan 4 yaraşıqlı minarə kompleksə xüsusi yaraşıq verir. Xəttat Sərdar Əfəndinin binanın hər tərəfinə qızılı hərflərlə nəqş etdiyi Yasin surəsinin mətni iki aşıqın (sonradan Şah Cahan da orada dəfn edilib) əbədi uyuduğu məkanı müqəddəsləşdirir.

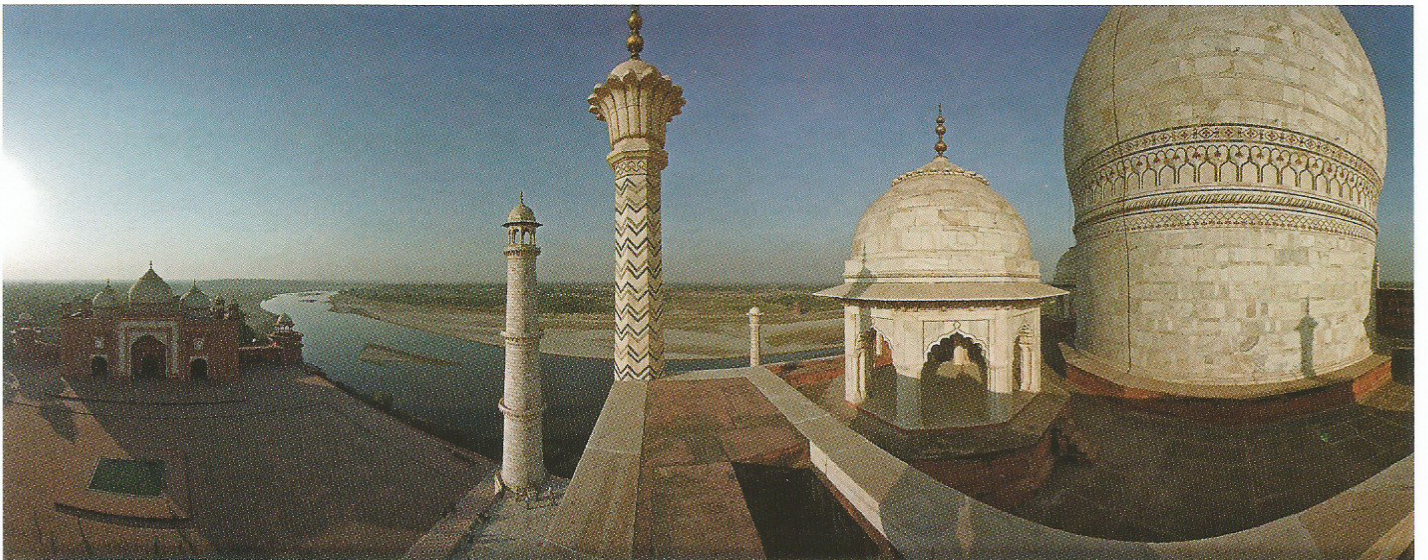
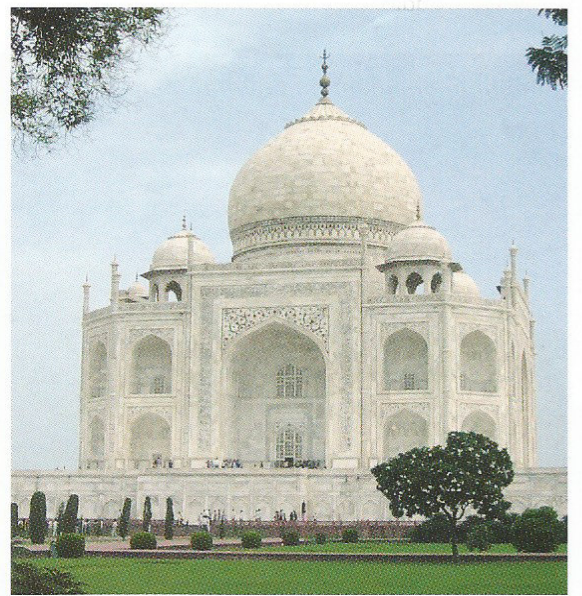
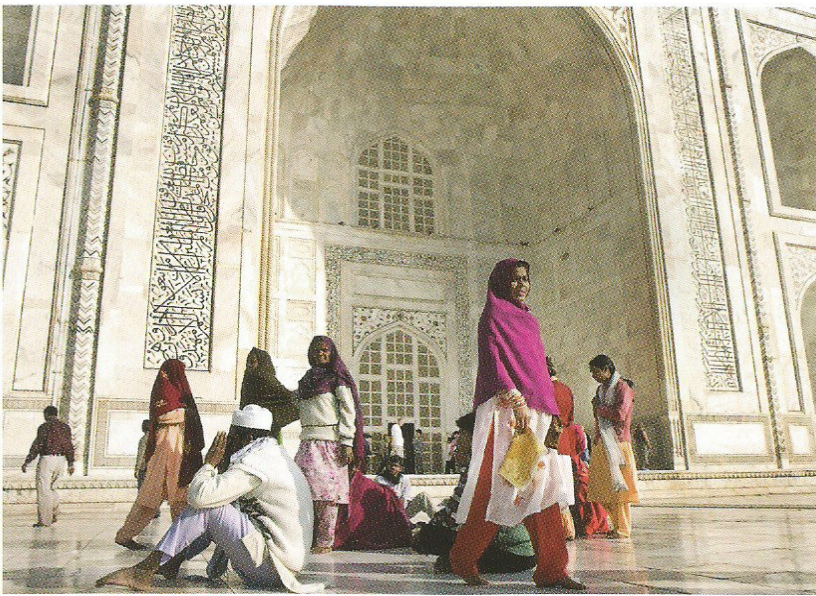
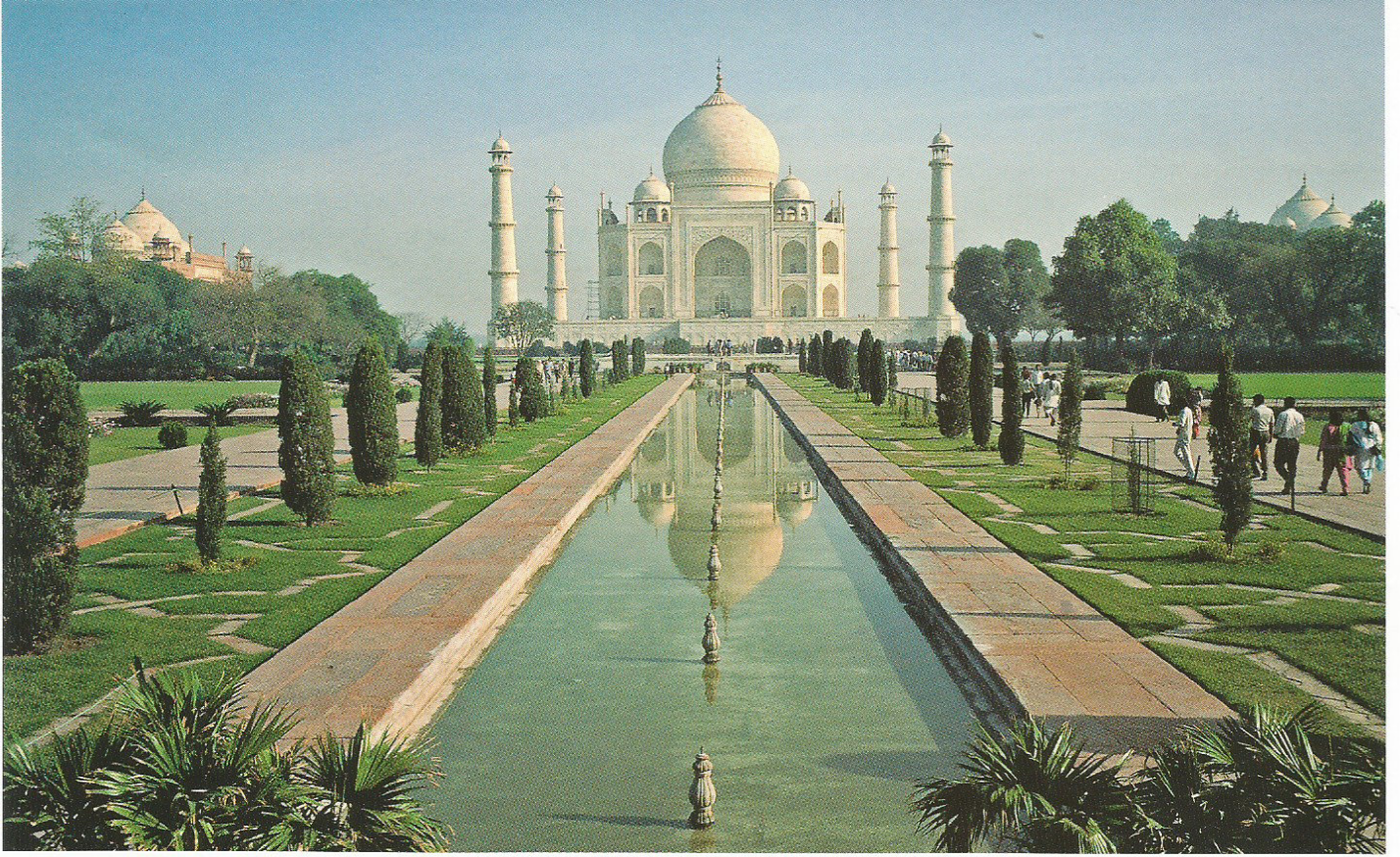
Aqra mahalının tacı sayılan türbə yarandığı andan Şərqi və Qərbi heyrətə gətirib. Binaın dörd tərəfində, ortada 33 m. hündürlüyü olan tac qapılar var. 75 m. hündürlükdə quraşdırılan xatirə qübbəsi geniş dairə yaradır. Qübbənin iç çəvrəsinin uzunluğu 30 m.-dir. Mümtaz Mahal və Şah Cahanın sənduqələri üst qatda, qübbənin altındadır (Şahın və xanımın cənazələri əslində ən alt qatda basdırılıb). Qəribədir ki, sənduqələrin yerləşdiyi qübbədə insan ağzından çıxan hər səs 7 dəfə əks-səda verir, içəri xüsusi akustik gücə malikdir.

Tac-Mahalın divarlarına *100 minlərlə aqıq, sədəf, füzurə, xüsusilə 42 zümrüd, 142 yaqut, 625 brilyant, 50-dən çox iri inci vurulub.*

Romantik görünüşü ilə hamının ruhunu titrədən, bir çox məşhur qələm sahibinin ilham qaynağına çevrilən Tac-Mahal zülmət gecələrdə belə aydan daha parlaq görünür. ►

KOLİZEY

(Roma, İtaliya)

Kolizey Roma şəhərinin mərkəzində qəhrəman legionerlərin və Roma imperatorluğunun şərəfinə inşa edilmiş möhtəşəm amfiteatrdır.

Dizayn cəhətdən çox mükəmməl abidədir.

Dairəvi divarlarının, lojalarının yararsız hala düşməsinə baxmayaraq indi də müasir stadionlar tikilərkən bu qəribə binanın memarlıq üsulundan istifadə olunur.

B. e. ə. I minilliyin əvvəllərində Apennində yaşayan müxtəlif tayfa və xalqlar içərisində ən inkişaf etmiş xalq etrusklar idi. Etruskların azad şəhərləri və on min yazı işarəsi vardı. Apenin yarımadasının mərkəzindəki Latzio vilayətində yaşayan latınların dili ümumi dilə çevrilmişdi.

Roma şəhəri b. e. ə. 753-cü ildə Tibr çayının 25 km.-də salınıb. Romanın ən qədim sakinləri özlərini patrisilər adlandırırdılar. Roma “Əbədi qızıl şəhər” də adlandırılırdı. Burada isti və soyuq hovuzları olan termlər (hamamlar) tikilmiş, şəhərin ətrafında dəniz döyüşü tamaşası üçün göl yaradılmışdı. Romanın Kapitol təpəsində sığınacaq məqsədi ilə qala da tikilmişdi. Romanın bazar meydanı isə forum adlandırılırdı. Forumun yaxınlığındakı Palatin təpəsində saraylar ucaldılmışdı. Kolizey amfiteatrı Romanın ən əzəmətli abidələrindən biri idi. Bundan başqa qədim şəhərdə Panteon və digər məbədlər də tikilmişdi. II əsrdə Dunay çayı sahilində qələbəyə görə imperator Trayanın şərəfinə 40 m. hündürlüyündə sütun ucaldılmışdı. ►

QAYALARDA ÇAPILMIŞ PETRA ŞƏHƏRİ

(İordaniya)

İordaniyadakı Petra abidəsini, yəqin ki, çoxlarınız “Indiana Jones” filmindən xatırlayırınsız. Ərəb çölünün bir ucunda yerləşən möcüzəli tikili Kral IV Aretas’ın (b. e. ə. 9-cu - b. e. 40-cı illəri) imperatorluğu Nabataeanın möhtəşəm paytaxtı idi. Bu gün Petranın Məzar Sarayı, 42 metrlik Helen stili Əl-Dəir Monastırının tapınak divarıyla birlikdə Orta Şərq mədəniyyətinin göz qamaşdıran nümunəsidir.

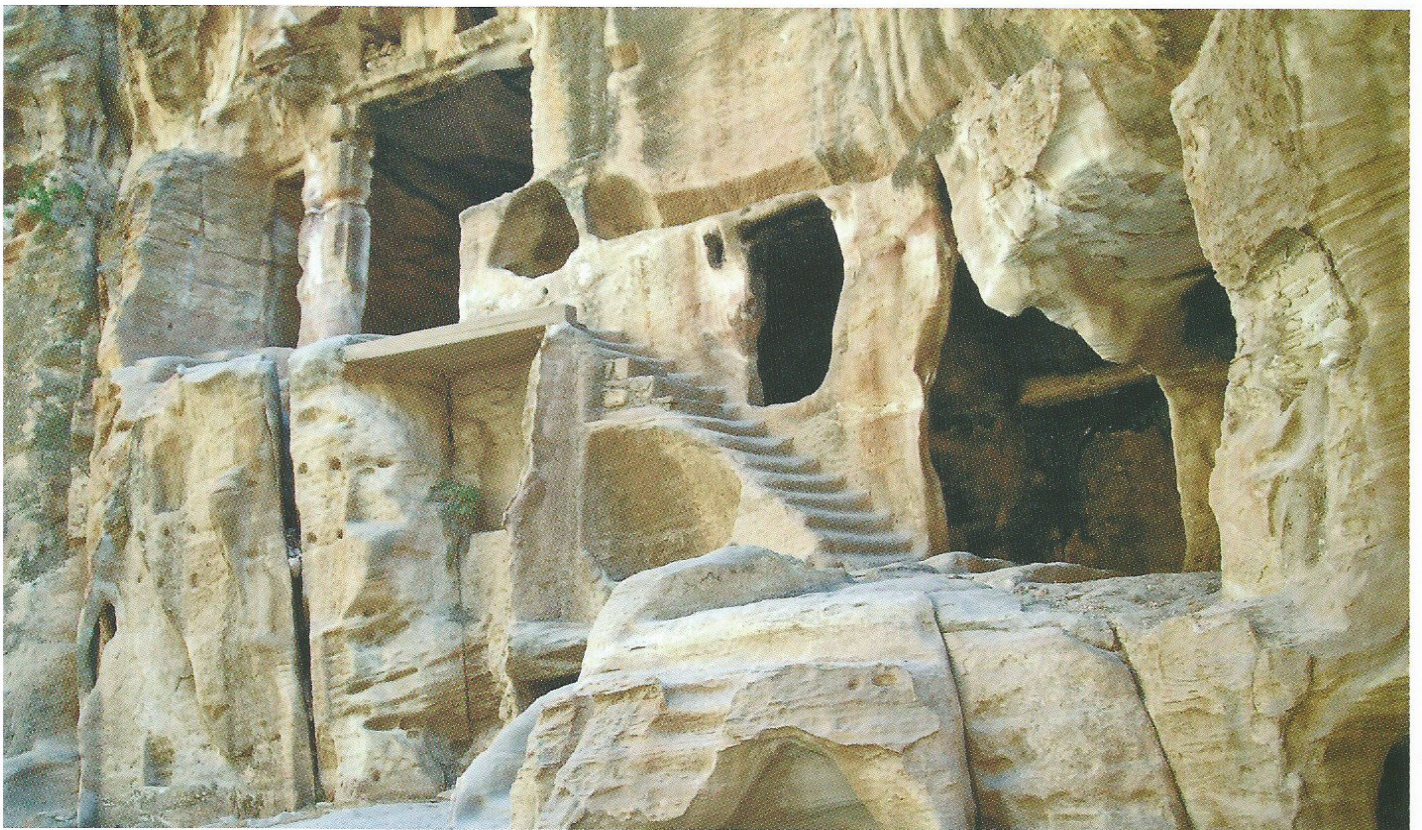
Dünyanın ən məşhur açıq hava müzeylərindən olan Petra artıq onilliklərdir ziyarətçilərini heyrət içində saxlamqdadır. Planetin dörd bir yanından yüz minlərlə insan qayalıqlar arasında yatan möcüzəni görmək üçün İordaniya krallığına gəlir. Petra dünyanın ən geniş muzeylərindən olduğundan oranı ayaqla gəzmək çox çətindi. Bu işdə turistlərin köməyinə atlı bədəvilər gəlir. 5 dinar, yəni təxminən 8 dollar ödəməklə yolun ilk 2 kilometrini atla getmək olar. Bu zaman qayaların içində oyulmuş çoxsaylı hücrələrə rast gələcəksiniz.

Rəvayətə görə, Petranın ilk sakinləri olmuş nabateylər ölümləri bu hücrələrə qoyurlarmış. Tanrılar meyitlərin ruhlarnı bu hücrədən göylərə qaldırarmış. 1200 m. uzunluğu, 80 m. hündürlüyü olan yarıq nabateylərin qədim şəhərə yeganə yolu olub. Yerlilər yadellilərin hücumlarını dar yarıqda asanlıqla dəf edirmiş. Ehtimal olunur ki, eradan əvvəl 1-ci minillikdə romalılar inadçı nabateylərin müqavimətini qırıb Petranı ələ keçirə bilmişdir. Nabateylər əsərlə barışmasalar da, qədim Roma memarlığının təsirindən çıxıb bilməmişlər. Bu arada sonsuz görünən, nəm yarıq başa çatır və Petra öz gözəlliyini gözlər önündə canlandırır. Yerli bədəvilərin əsas məşğuliyyəti maldarlıq olsa da, ilin 6 ayını Petraya gələn turistlərə xidmətdən pul qazanırlar. 370 at və araba hər gün ziyarətçilərin ixtiyarında olur.

Dünya Petranı cəmi 195 ildir tanıyır. İlk dəfə İsveçli tədqiqatçı Burqhard bədəviləri 1812-ci ildə möcüzəli şəhəri ona göstərməyə razı salmışdır. İordaniyada etiraf edirlər ki, Petra dövlətə yaxşı gəlir gətirir, həm də əsl Hollivud ulduzudur. Yəqin ki, Indiana Cons və sonuncu xaç yürüşü filminə baxmınsız. Dünya şöhrətli rejissor Stiven Spilberq filmin üçüncü hissəsini Petrada çəkib. ►

İSA MƏSİHANIN HEYKƏLİ

(Rio-de-Janeyru, Braziliya)

Braziliya XX əsrdə futbolun və qara kofenin vətəni sayılırdı. Dünya əfsanəvi Peledən və «Qul qadın İzaura» tele-serialının baş qəhrəmanı məsum İzauradan məşhur braziliyalı tanınırdı.

Ancaq bu iki ad milyonların qəlbinə asanlıqla yol tapa bilməmişdi. Heç kəsin ağına gəlməzdi ki, əsrin əvvəllərində ulu Allahın ən sadıq elçisi, fədakarlıq simvoluna çevrilmiş peyğəmbər İsa Məsiha daş heykələ dönüb öz kölgəsini ölkənin paytaxtı Rio-de-Janeyruya salaçaq və insanları heyrətləndirəcək.

İsa Məsihanın möhtəşəm abidəsinin hündürlüyü 38 m.-dir. Rio de Janeyro şəhərinə yüksəklikdən baxan Corcovado təpəsinin üzərində yerləşdirilmişdir. Heykəl beş ilə hazırlanmış və 1931-ci ildə açılmışdır.

MAÇU-PIKÇU

(And dağlarındakı
qədim İnk şəhəri, Peru)

**Maçu - Pikçu Peruda yerləşir.
XV əsrdə İnk imperatoru
Pachacutecsin əmri ilə Maçu
- Pikçu ("Köhnə dağ") adlı
dağda buludlar arasında şəhər
salınmışdır.**

Bu şəhər And dağlarından,
Amazon meşələrindən Urubamba
çayına qədər uzanır. İspanlar İnk
imperatorluğunu ələ keçirdikdən
sonra şəhər 300 il müddətinə qalın
meşələrin içərisində kimsəsiz
qalaraq unudulmuşdur.

Hiram Bingham 1911-ci ildə təsadüf
nəticəsində Maçu - Pikçu şəhərinin
qalıqlarını aşkarlamış və yenidən
dünyaya tanıtmışdır. ▶

ÇİÇEN İTZA

(Yukata, Meksika)

Çiçen İtza ehamı və abidələr kompleksi eramızdan 800 il əvvəl meydana gəlmişdir. Hazırda Meksikanın Yukatan yarımadasında yerləşir və maya mədəniyyətinin ən sonuncu nümunəsi sayılır.

Son illərdə dünyanın sirli diyarlarından biri kimi Çiçen İtza barədə qəribə mülahizələr irəli sürülürdü. Ehtimal olunurdu ki, qeyri-adi tikililər, rəsmlər və nəhəng heykəllər başqa planetlərdən gələn məxluqlar tərəfindən yaradılmışdır. Zəngin maya mədəniyyətinin sönməsinin səbəbləri hələ dəqiq əsaslandırılmasa da, onun möhtəşəm izləri bu günədək qalmaqdadır. ►

Dünyanın 7 yeni möcüzəsi siyahısı mübahisələrə səbəb olsa da, özəl qrum tərəfindən müəyyənləşdirildi. Narazı qalanlar ümid edirlər ki, YUNESKO işə qarışmaqla məsələni yoluna qoyacaq və daha dəqiq siyahı təqdim edəcək. Bizə elə gəlir ki, dartsımlar uzandıqca, heç nə dəyişməyəcək.

2500 il əvvəl qədim yunan səyyahları dünyanı dolaşarkən gördükləri möcüzəli, sirli nəsnelərdən bəhs edirdilər. Onlar gördüklərini "theamata", yəni "görülmesi lazım olan mütləq şey" adlandırırdılar. Qədim insanların təsəvvüründə dünya olduqca kiçik idi. Onlar ancaq Aralıq dənizinin şərqindən Qara dəniz sahillərinədək uzanan məkanı kəşf etmişdilər. Bu ərazi Yer kürəsinin az bir hissəsini təşkil etsə də, qərribə tikililərlə dolu idi. Ənənəvi şəkildə dünyanın ilk möcüzələrinin - "theameata"ların sayı eramızın əvvəlində də yeddi idi:

Misir ehramları,
Babilistandakı asma bağlar,
Efesda Artemida məbədi,
Yunanıstanın cənubunda Olimp Zevsinin abidəsi,
Halikarnasdakı movzoley,
Yunanıstanın Rodos adasındakı Kolos və
Misirin İsgəndəriyyə şəhərindəki dəniz mayakı.

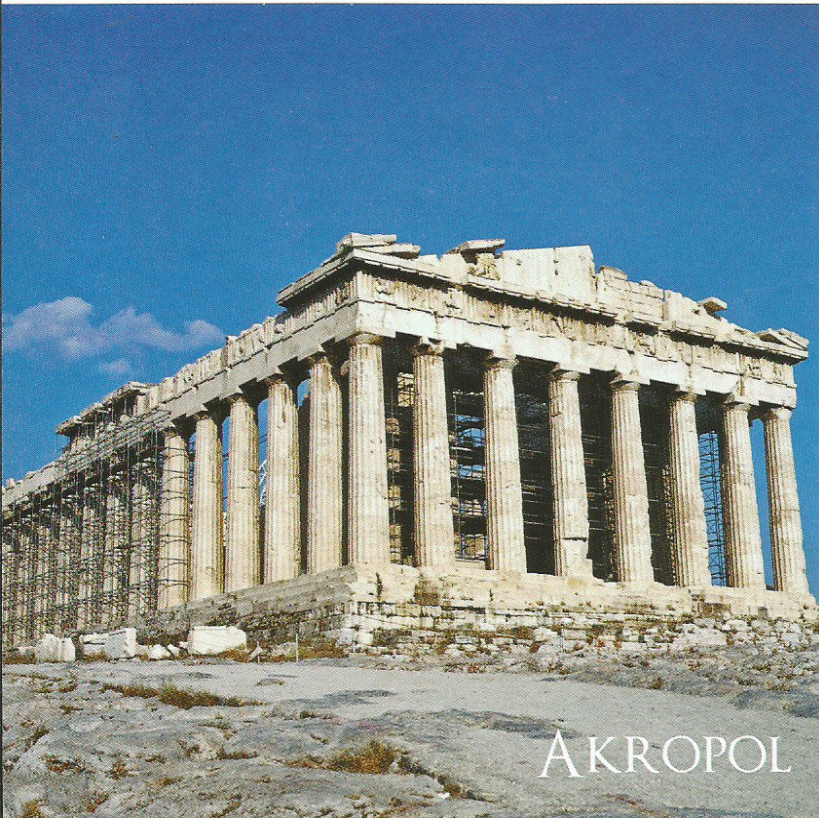
2004-cü ildə İsveçrədə kinomatoqrafçı və muzey kuratoru Bernard Veberin başçılıq etdiyi özəl fond dünyanın yeni yeddi möcüzəsinin siyahısını tərtib etmək fikrinə düşür. Əsas kimi YUNESKO-nun ən azı 850 bənddən ibarət "Mədəni İrs" siyahısını götürür.

2006-cı ilin payızında ekspert komissiyası bütün bəşəriyyətin birbaşa səsvermə yolu ilə müəyyənləşdirəcəyi "mücüzə"lərin siyahısını hazırlayır. Bu siyahıya Yer kürəsinin müxtəlif ölkələrində olan 21 abidənin adı daxil edilir. Səsvermə yolu ilə

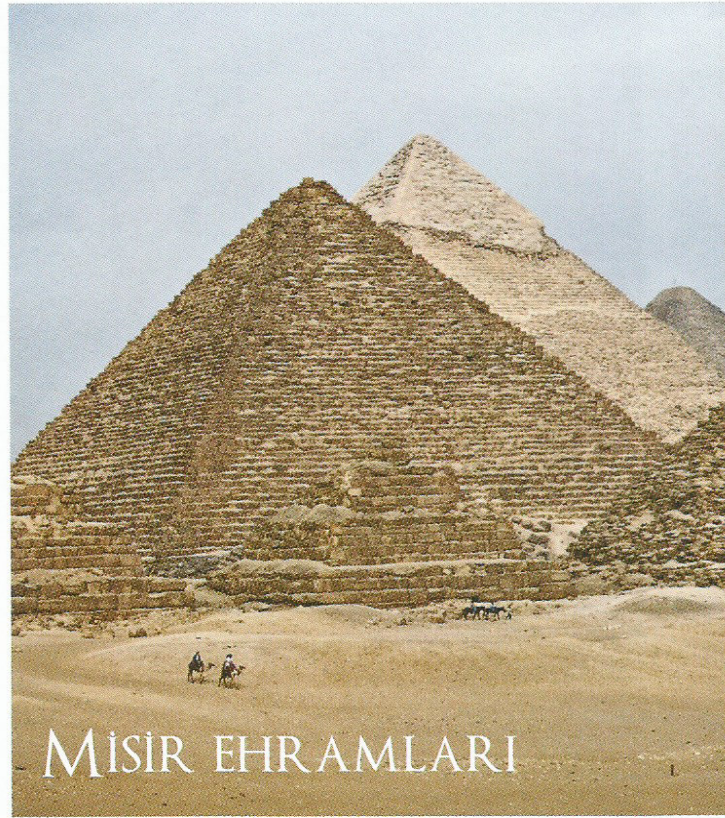
onların arasından 7-si qalib seçilməli idi.

Səsvermə İnternet, SMS və telefon vasitəsilə aparılır. Nəticələr Portuqaliyanın paytaxtı Lissabondakı "Lus" stadionunda keçirilən möhtəşəm şouda açıqlanır. Mərəsimdə iki Oskar almış Hollivud ulduzu **Hilari Suonk**, Aya ilk ayaq basmış kosmonavt **Nil Armstrong**, aktrisa və müğənni **Cenifer Lopes**, futbolçu **Kristianu Ronaldo** və b. iştirak edirdilər...

7 yeni dünya möcüzələrinin elan edilməsi hər yerdə təəccüblə qarşılandı. İlk növbədə, ayrı-ayrı ölkələr öz abidələrinin müdafiəsinə qalxdı. «Qalib» abidələrin bir neçəsi «mücüzə» kimi görünməsə də, əksəriyyəti qeyri-adiliyi, nəhəngliyi, möhtəşəmliyi ilə həqiqətən də tamamilə digərlərindən fərqlidir. Bu seçimdə **Misir ehramlarının** əsas siyahıdan kənar qalması, «fəxri möcüzə» statusunu qazanması daha çox narazılığa səbəb oldu. Roma Papasının yanındakı arxeologiya və mədəniyyət komitəsinin sədri, arxiepiksof Mauro Pyaçensa bu "yeni möcüzə"lərin siyahısını hazırlayanların xristian abidələrini qəsdən nəzərə almadıqlarını vurğuladı. YUNESKO bəyan etdi ki, bu siyahını dəstəkləmir və onu "özəl təşəbbüs" sayır. Yunanıstan və Fransa da yeni "Siyahını" tənqid edir və möcüzələr sırasına Eyfel qülləsi və Akropolun daxil edilməməsindən narahatlıq keçirir. Yunanıstanın Mədəniyyət nazirinin dediyinə görə, «abidələr gözəllik müsabiqəsinin iştirakçıları kimi podiumda gəzməməlidir». Fransa Xarici İşlər Nazirliyinin nümayəndəsi isə bəyan edib ki, Paris mədəni irsin qiymətləndirilməsində daha çox YUNESKO-ya etibar edir. ►

AKROPOL

MİSİR EHRAMLARI